

EURÓPSKY TÝŽDEŇ MOBILITY

16. – 22. SEPTEMBRA 2024

Téma roka: Verejný priestor pre všetkých

Viac ako 70 % Európanov žije v mestách a pre mnohých z nich sa verejný priestor stal vzácnym. Miesto, kde majú všetci ľudia, všetky druhy dopravy a činnosti, dostatok priestoru, umožňuje väčšiu sociálnu spravodlivosť, väčšiu bezpečnosť na cestách, menej hluku, menej znečistenia ovzdušia a lepšiu kvalitu života. Spoločné využívanie verejného priestoru preto prináša spoločnosti mnohé výhody.

Zraniteľní účastníci cestnej premávky tvoria 70 % úmrtí na cestách v mestách a preto je nevyhnutné uprednostňovať túto skupinu pri prideľovaní verejného priestoru. Na podporu chôdze a cyklistiky by malo byť k dispozícii viac kvalitnejšej infraštruktúry a také dopravné pravidlá, ktoré uprednostňujú chodcov a cyklistov.

Štátne orgány majú k dispozícii nástroje na realizáciu politických a infraštruktúrnych zmien, ktoré podporujú trvalý prechod k udržateľnej mobilite. Nakoniec, mestá, v ktorých žijeme, sú formované individuálnymi rozhodnutiami, ktoré robíme.

Pracujme spoločne na zlepšení verejného priestoru pre všetkých!

Verejný priestor pre všetkých a ciele EURÓPSKEHO TÝŽDŇA MOBILITY:

- Zlepšenie kvality života v mestách a podpora infraštruktúry zameranej na ľudí
- Doplnenie ďalších iniciatív EÚ, ako sú REPowerEU a Európska zelená dohoda
- Uľahčenie používania ekologickejších druhov dopravy a podpora zmeny správania prostredníctvom zabezpečenia vhodnej infraštruktúry, sietí, podmienok a cieľov pre aktívnu mobilitu a verejnú dopravu

1. Zažiť verejný priestor iným spôsobom

Verejný priestor je pre každého! Mal by byť dostupný pre všetkých, aby ho mohli bezpečne využívať a užívať si ho, pričom by mal slúžiť pre každého osobné potreby ako aj sociálnu interakciu.

Zviditeľniť udržateľnú mobilitu: Podporiť alternatívy k vlastníctvu automobilov a informovať o možnostiach dopravy, ktoré by sa dali využiť na dosiahnutie rovnakých cieľov, napr. zdieľanie majetku (bicykle, autá, e-kolobežky atď.), nákladné bicykle, verejná doprava a najmä chôdza. Udržateľné spôsoby dopravy a zásada „používaj - nevlastni“ pomáhajú znižovať preťaženie ciest, závislosť od automobilov a priestor potrebný na parkovanie všetkých druhov osobnej dopravy. Na efektívne využitie priestoru, ktorý sa dá využiť na rôzne účely, je možné zaviesť aj dynamické plány využívania celej šírky uličného priestoru.

Ísť príkladom: Zamestnanci štátnych orgánov, vládni úradníci a lokálni predstavitelia, by mali využívať stimuly, ktoré podporujú udržateľnú a aktívnu dopravu. Umožní im to ísť príkladom, získať skúsenosti s politikou udržateľnej dopravy v praxi a zvýšiť povedomie o potrebe vysoko kvalitnej špecializovanej infraštruktúry. Mestské vozové parky a verejná doprava by tiež mali dostávať dostatočné finančné prostriedky na modernizáciu svojho vozového parku, aby bol ekologickejší a efektívnejší.

Chrániť, rešpektovať: Kampane, priestorové plánovanie a predpisy by mali upozorňovať na rešpektovanie najzraniteľnejších osôb, ako sú deti, chodci, osoby so zníženou pohyblivosťou a aktívni účastníci dopravy.

Formovať verejný priestor podľa priorít budúcnosti: Verejný priestor existoval v mestách a obciach vždy. Môže sa vyvíjať tak, aby uprednostňoval udržateľnejšiu a inkluzívnejšiu mobilitu, najmä chôdzu a cyklistiku.

2. Spoločne prestavať mestský priestor

Do prestavby mestského priestoru je potrebné zapojiť miestnu komunitu a zohľadniť rôznych používateľov a spôsoby dopravy. Pomôže to rozdeliť priestor v dopravných sieťach tak, aby vyhovoval miestnemu kontextu a aby všetky druhy dopravy mohli spolunažívať.

Právo na cestu: O právach všetkých ľudí, vrátane aktívnych používateľov dopravy, osôb so zdravotným postihnutím a zraniteľných skupín vo všeobecnosti, by sa nemalo vyjednávať. Priestor by mal byť spravodlivý pre všetkých a najmä všetci tí, ktorí nie sú chodcami, by mali rešpektovať chodcov a osoby so zníženou pohyblivosťou.

Spoluvytváranie: Spoluvytváranie znamená zapojenie komunity, zainteresovaných strán a širokej verejnosti do spolupráce. V ideálnom prípade sa to deje od samého začiatku. Rozhovory so susedmi o kontexte a o želaniach miestnej komunity podporujú ich zapojenie. Pomáha to tiež zhromaždiť rôzne pohľady, nápady, potenciálne prekážky, ktoré treba prekonať a vo všeobecnosti to zvyšuje šance na prijatie riešenia.

Oživenie „tretích miest“: Tretie miesta, ako sú parky, komunitné centrá, bary a kaviarne, poskytujú možnosti pohodlného a lacného stretávania sa mimo domova a pracovného prostredia. Takéto miesta sú vo verejnom priestore dôležitejšie pre kvalitu života a duševnú pohodu.

3. Ulice v okolí škôl: Vytvoriť bezpečný priestor pre aktívne cestovanie

Vytváranie bezpečných ulíc v okolí škôl je dôležité nielen pre bezpečnosť našich detí - tieto iniciatívy podporujú generačný prechod k bezpečnejšej aktívnej mobilite.

Presmerovať miestnu dopravu mimo škôl: Vytvoriť iniciatívu medzi obcou a mestskými časťami, v ktorých sa nachádzajú školy, aby sa podporil lepší prístup pre chodcov, cyklistov a verejnú dopravu. V okolí škôl by sa malo zabrániť intenzívnej motorovej doprave.

Zdieľať príklady osvedčených postupov: Existuje mnoho pozoruhodných príkladov, ktoré pomáhajú vytvárať bezpečné ulice v okolí škôl, napríklad dopravné značenie na národnej úrovni a zabezpečenie dostatočného počtu parkovacích miest pre aktívnu dopravu a pre prístup k nim. Tieto príklady by sa mohli použiť aj na miestnej úrovni.

Vzdelávať rodičov a vychovávateľov detí: Priväzanie detí do školy a ich odvoz zo školy často spôsobujú dopravné problémy, ktoré by sa dali vyriešiť rozhovormi s rodičmi. Bezpečný priestor pre deti sa môže vytvoriť zavedením zón bez áut alebo podobne cielenými opatreniami.

Učiť ďalšiu generáciu: Je dôležité učiť sa o bezpečnosti na cestách a povzbudzovať skupiny žiakov a rodičov, aby sa podelili o radosť z chôdze a z jazdy na bicykli do školy a pritom využívali bezpečné trasy.

Zabezpečiť dostupnosť pre všetkých používateľov:

Pri navrhovaní ulíc, križovatiek a multimodálnych uzlov, zabezpečte prístupnosť pre všetkých používateľov vrátane rodín s členmi všetkých vekových kategórií a osôb so zdravotným postihnutím. Zahŕňa to kritériá, ako je šírka priestoru, blízkosť a rýchlosť dopravy, ako aj fyzické prvky verejnej dopravy (napr. výťahy, úroveň nástupíšť, prístup k vozidlám, atď.).

Modernizovať politiku bezpečnosti cestnej premávky: Pozrite sa na krajiny s úspešnými národnými stratégiami na ochranu zraniteľných účastníkov a podporu kolektívnej a aktívnej dopravy. Ak je to možné, implementujte príslušné koncepcie na miestnej úrovni.

Dodržiavať pravidlá parkovania: Pravidlá cestnej premávky sa musia udržiavať v súlade s kontextom a musia sa vyčleniť primerané zdroje na presadzovanie predpisov o parkovaní. Zahŕňa to parkovanie áut a bezpečné parkovanie pre e-kolobežky a bicykle – aby bol zabezpečený bezpečný prechod pre všetkých.

Vyvážene rozdeliť cestný priestor: Vyhnite sa takej infraštruktúre, ktorá blokuje alebo odstraňuje priestor z aktívnej dopravy, aby vyhovovala iným druhom dopravy. Zahŕňa to systém značiek, osvetlenia, parkoviská a nabíjacie stanice.

Podpora na úrovni susedstva: Znížte rýchlosť na 30 km/h. Vybudujte bezpečné cyklistické trasy, ktoré sú fyzicky chránené pred motorovými vozidlami. Zvýšte kapacitu a prevádzkové hodiny mestskej verejnej dopravy. Získavajte spätnú väzbu od verejnosti. Oslovte miestne organizácie a vytvorte plány riadenia mobility.

4. Plánovať a navrhovať bezpečnejšie ulice

Pri plánovaní a navrhovaní bezpečnejších ulíc je potrebné zohľadniť všetkých miestnych obyvateľov a všetky druhy dopravy. Urbanisti by sa mali (pre)školiť, aby vyvážene rozdeľovali priestor na cestách a chránili zraniteľných účastníkov cestnej premávky. Organizácie by na to mali brať do úvahy aj pri príprave plánov riadenia mobility.

